



**Program wychowawczo-profilaktyczny**  
**dla Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach**  
**w Zespole Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach**  
**w roku szkolnym 2022/2023**

Pyskowice, 2022 r.

## **Spis treści**

I. Podstawa prawna.....	2
II. Wstęp.....	3
III. Misja szkoły.....	4
IV. Sylwetka absolwenta. ....	4
V. Cele ogólne i szczegółowe .....	5
VI. Struktura oddziaływań wychowawczych .....	11
VII. Zasady ewaluacji.....	16
VIII.Harmonogram działań.....	17

### **I. Podstawa prawna:**

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.

- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut szkoły.

## **II. Wstęp**

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021/22,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (sprawozdania wychowawców i specjalistów).

### **Wnioski z przeprowadzonych badań. Rekomendacje do modyfikacji programu:**

Analiza czynników ryzyka oraz czynników chroniących pozwoliła na stworzenie ogólnych wytycznych dotyczących działalności szkoły w zakresie przeciwdziałania zjawiskom dysfunkcyjnym. Ujęte zostały w zadaniach programu wychowawczo-profilaktycznego jako jego modyfikacja: Wobec uczniów:

1. Przestrzeganie procedur bezpieczeństwa w związku zagrożeniem COVID – 19.
2. Zwiększenie uwagi i uwrażliwienie na bezpieczne korzystanie z mediów elektronicznych, w tym cyberprzemocy - promowanie haseł kampanii „Mniej ekranu – więcej dziecka”.
3. Prowadzenie zajęć związanych z promowaniem postaw tolerancji wobec osób z niepełnosprawnościami oraz o zróżnicowanych poglądach.
4. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele zgodnie podkreślają znaczenie oddziaływań szkoły na rodzinę i prowadzenie edukacji przygotowującej do założenia rodziny.

5. Dbanie o zdrowie psychiczne uczniów – bazowanie na zasobach, pobudzanie pozytywnych emocji, prowadzenie ćwiczeń wzmacniających odporność to priorytet oddziaływań wychowawczych.
6. Zwiększanie nacisku na budowanie pozytywnego klimatu między nauczycielami i uczniami.

Wobec nauczycieli:

- A. Uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom, w tym uzależnieniom od mediów elektronicznych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły.
- B. Podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozwijania pozytywnych relacji z uczniami w ramach hasła: „Edukacja to relacja”; „Praca z uczniem a nie przeciwko niemu” itp.

Wobec rodziców:

- A. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie indywidualnych porad wychowawczych.
- B. Proponowanie szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców, np. „Szkoły dla rodziców” na terenie PPP Pyskowice oraz innych instytucji np. Centrum Pomocy Rodzinie w Pyskowicach, PCPR.
- C. Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.

Wobec środowiska lokalnego:

1. Poszerzenie współpracy z instytucjami, które mogą wspierać działania szkoły w środowisku lokalnym.
2. Doskonalenie współpracy szkoły z różnymi instytucjami, np. (policją, strażą pożarną, pogotowiem, SANEPiD, GIS) w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i na terenie szkoły.

### **III. Misja szkoły**

Misją szkoły jest wychowanie i wykształcenie młodego człowieka w duchu wartości humanistycznych, w poczuciu miłości do ojczyzny, szacunku dla innych, wyposażenie go w wiedzę, umiejętności psychologiczne i społeczne ułatwiające kontynuowanie nauki, podjęcie pracy, współpracę z innymi oraz aktywną, a zarazem odpowiedzialną postawę wobec zdrowia i życia własnego oraz innych ludzi. Absolwentem naszej szkoły jest świadomy obywatel, aktywny pracownik, odbiorca kultury, otwarty na różnorodne formy własnego rozwoju i potrafiący przystosować się do zmieniających warunków zewnętrznych, nastawiony na wszechstronny rozwój, wrażliwy na problemy innych, uczestniczący w kulturze.

### **IV. Sylwetka absolwenta**

Uczeń kończący szkołę:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,

- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

Ponadto potrafi:

- być otwartym na różnorodne formy własnego rozwoju
- mądrze korzystać z różnych źródeł informacji i osiągnięć naukowo - technicznych.
- zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w nauce na wyższym etapie edukacji i w pracy zawodowej,
- być otwartym na potrzeby innych i nieść pomoc potrzebującym.
- świadomie korzystać z dóbr kultury, szanować tradycje narodu, państwa i środowiska lokalnego
- świadomie i odpowiedzialnie korzystać z zasobów środowiska naturalnego.
- rozpoznać swoje mocne strony, obronić swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy.
- aktywnie spędzać czas wolny, dbać o zdrowie własne i innych.

## **V. Cele ogólne i szczegółowe**

Podstawą oddziaływań pedagogicznych jest przekonanie, iż wychowanie to proces wspomaganie ucznia w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej (zdrowy, sprawny), psychicznej (odpowiedzialny, zadowolony, odpowiedzialny), społecznej (zaradny w rolach), duchowej (system wartości, poczucie sensu życia).

### **Cel ogólny:**

Wzmocnienie czynników chroniących i osłabienie czynników ryzyka w zakresie takich problemów jak: niepowodzenia szkolne, absencja w szkole, ryzykowne zachowania związane z nieodpowiednim stylem życia (uzależnienia behawioralne, cyberprzemoc, używanie środków psychoaktywnych, zaburzenia odżywiania), konflikty interpersonalne – różne objawy przemocy, problemy osobiste (emocjonalne, adaptacyjne, psychiczne oraz związane z brakiem tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, osób o różnych poglądach i stylu życia. Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. profilaktyka chorób zakaźnych w tym COVID-19).

### **Szczegółowe cele wychowawcze**

Szczegółowe cele do pracy w bieżącym roku szkolnym wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem wytycznych MEiN w zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach:

#### **Obszar rozwoju intelektualnego:**

1. Profilaktyka uzależnień – promowanie zdrowego stylu życia, w tym szeroko pojętej profilaktyki zdrowotnej. Kreowanie u uczniów postawy odpowiedzialności za swoje czyny i unikania zachowań ryzykownych.
2. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów, ze względu na dominujące niepowodzenia szkolne młodzieży w tym zakresie.
3. Kształtowanie motywacji do zdobywania wiedzy i umiejętności oraz wpajanie konieczności nieustannego rozwoju intelektualnego, duchowego, emocjonalnego i fizycznego.
4. Wspieranie umiejętności samodzielnego myślenia, świadomego podejmowania ważnych decyzji życiowych.

5. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
6. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Przyjęto standard: 98% uczniów systematycznie realizuje obowiązek szkolny.

**Obszar rozwoju społecznego:**

1. Integracja zespołów klasowych. Standard - przeprowadzenie zajęć integracyjnych we wszystkich klasach I.
2. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.
3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej i potrzeb aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
4. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm. W roku szkolnym 2022/23 przyjęto standard: powyżej 90% uczniów przestrzega szkolnych norm i zasad.
5. Kształtowanie postaw świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym (w szkole, grupie rówieśniczej, społeczności lokalnej).
6. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
7. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, szczególnie agresji słownej i cyberprzemocy, zachowaniom nacechowanym nietolerancją i brakiem poszanowania godności ludzkiej, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, osób o różnej orientacji seksualnej, różnych poglądach i stylu życia.
8. Wyrobienie u ucznia szacunku do wartości ogólnospołecznych, etycznych, religijnych, patriotycznych.
9. Przygotowanie ucznia do sumiennego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych mu prac.
10. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

**Obszar rozwoju fizycznego:**

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych w tym z zakresu profilaktyki uzależnień.
3. 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. 100% uczniów zna reguły sanitarne obowiązujące w szkole.
5. 100% uczniów zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej oraz wynikające z wojny w Ukrainie..

**Obszar rozwoju emocjonalnego:**

1. Uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie- standard 90%.
2. Przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach na temat umiejętności autoanalizy i rozpoznawania swoich predyspozycji- standard 100% klas realizuje zadanie. 100% uczniów potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony
3. Rozwijanie pozytywnych cech osobowych ucznia (kultura, wrażliwość, dobroć, szacunek dla człowieka, a szczególnie dla osób chorych i starszych, tolerancja) - standard 100% klas realizuje zadanie. 100% uczniów deklaruje wrażliwość społeczną i tolerancję.

4. Przeprowadzenie zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania emocji, samokontroli, empatii, aktywnego słuchania, reagowania na porażkę i krytykę. - standard 100% klas realizuje zadanie. 90% uczniów potrafi rozpoznawać emocje.
5. Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

**Obszar rozwoju duchowego:**

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Do 30 września wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z celami zapisanymi w planie pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Budowanie życzliwych relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

**Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:**

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).



Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

**Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:**

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się różnych chorób zakaźnych w tym COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

**Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:**

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

**Działalność profilaktyczna obejmuje:**

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z Ukrainy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej z uwzględnieniem szacunku dla kultury uczniów z Ukrainy,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom, pojawianiu się zachowań ryzykownych.

## VI. Struktura oddziaływań wychowawczych

### 1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz.: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),

- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

## **2. Rada pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

### **3. Nauczyciele:**

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19 oraz z wojną w Ukrainie,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

### **4. Wychowawcy klas:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19 oraz z wojną w Ukrainie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19 oraz z wojną w Ukrainie,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

#### **5. Pedagog szkolny/pedagog specjalny/psycholog:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- rozpoznaje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkoły,
- udziela uczniom, wychowankom, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- dokonuje wraz z wychowawcami i nauczycielami wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym,
- prowadzi działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działań mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów i wychowanków środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych zgodnie z przepisami
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli,
- wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

#### **6. Rodzice:**

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,

- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

#### **7. Samorząd uczniowski:**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

#### **VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego**

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół ds. pomocy pedagogiczno - psychologicznej. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

## VIII. Harmonogram działań

UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNE					
Uczeń:					
Cel szczegółowy - efekty	Zadania	Formy i metody pracy	Wykonawcy	Sfera	Termin
Kształtuje w sobie postawy prospołeczne. Włącza się do działań Szkolnego Koła Wolontariatu Dba o właściwy stosunek do innych ludzi. Potrafi pomagać innym, być tolerancyjnym również wobec uczniów z niepełnosprawnościami oraz o różnorodnych poglądach	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Popularyzowanie idei wolontariatu.</li> <li>2. Podejmowanie akcji i działań charytatywnych.</li> <li>3. Pomoc w kształtowaniu postawy etycznej i budowaniu hierarchii wartości.</li> <li>4. Zaznajomienie ze wzorcami osobowymi w literaturze, filmie, kulturze.</li> <li>5. Realizowanie programu „Czy naprawdę jesteśmy inni?” oraz innych warsztatów dotyczących tolerancji .</li> </ol>	praca wolontarystyczna młodzieży	Koordinator wolontariatu w szkole: Lidia Kopel nauczyciele biologii, specjaliści.	społeczna i duchowa	IX-VI
Znajduje swoje miejsce w szkole, zna normy społeczne i według nich postępuje. Ma poczucie przynależności do klasy. Uczeń z niepełnosprawnością czuje się akceptowany.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Organizacja zajęć integracyjno-adaptacyjnych</li> <li>2. Przeprowadzenie ceremonii chrztu klas I.</li> <li>3. Organizowanie wycieczek integracyjnych oraz zajęć warsztatowych.</li> <li>4. Zapoznanie uczniów z przepisami szkolnymi zawartymi w statucie, programem wychowawczo-profilaktycznym, procedurami szkolnymi.</li> </ol>	warsztaty prelekcje wycieczki zajęcia	pedagodzy wychowawcy	społeczna psychiczna	IX-X
Dba o zdrowie psychiczne. Wzmacnia odporność psychiczną. Ma świadomość przyczyn i źródeł stresu. Wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji, kiedy ma myśli rezygnacyjne, depresyjne samopoczucie.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Jest świadomy zagrożeń zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży (depresja, zaburzenia odżywiania, zaburzenia lękowe, adaptacyjne, uzależnienia, nadużywanie Internetu).</li> <li>2. Zapoznanie uczniów z metodami odreagowania stresu, np. wg programu „Stres pod kontrolą”.</li> <li>3. Udział uczniów w zajęciach grupowych w celu trenowania swoich mocnych stron oraz w zajęciach zwiększających poczucie bezpieczeństwa w czasie postpandemicznym oraz w czasie wojny w Ukrainie.</li> <li>4. Rozpoznanie potrzeb i zagrożeń uczniów</li> </ol>	lekcje wychowawcze, wżr, biologii konsultacje, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, warsztaty.	wychowawcy, specjaliści, nauczyciele biologii	społeczna i duchowa	XI-IV



	z Ukrainy wynikających z ich sytuacji kryzysowej.				
Potrafi mówić, co czuje i rozumieć uczucia innych, uczy się słuchać aktywnie.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Realizowanie elementów programów „Jak żyć z ludźmi”, „Nasze spotkania”.</li> <li>2. Popularyzowanie literatury psychologicznej z zakresu budowania więzi, komunikacji z zakresu „Co się dzieje między nami?”, „Czarne fale”, „Porozumienie bez przemocy”, „Blżej siebie” itp.</li> </ol>	programy profilaktyczne i terapeutyczne lekcje	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści.	społeczna i duchowa	X-III

### ROZWÓJ OSOBISTY

Uczeń:					
Cel szczegółowy - efekty	Zadania	Formy i metody pracy	Wykonawcy	Sfera	Termin
Jest świadomy swoich mocnych i słabych stron - wie, jak wykorzystać swoje atuty w wyborze drogi zawodowej. Kształtuje aktywną postawę wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Diagnozowanie uczniów zdolnych oraz mających trudności w nauce.</li> <li>2. Zachęcanie uczniów do brania udziału w olimpiadach i konkursach szkolnych i międzyszkolnych;</li> <li>3. Organizacja zajęć specjalistycznych.</li> <li>4. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz wiedzy nt ZSU.</li> </ol>	warsztaty rozwijające uzdolnienia poradnictwo indywidualne konkursy przedmiotowe,	pedagodzy, psycholog, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nauczyciele nauczyciel bibliotekarz	psychiczna  duchowa	X-V
Przygotowuje się do egzaminu maturalnego oraz do rekrutacji na studia, stara się kompensować braki w zakresie własnych umiejętności. Podnosi efekty kształcenia poprzez uświadamianie sobie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Poznawanie technik relaksacyjnych</li> <li>2. Zaznajamianie z procedurami egzaminu i rekrutacji na wyższe uczelnie</li> <li>3. Uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych w celu poszerzenia swojej wiedzy i umiejętności, wykorzystuje swój potencjał intelektualny</li> <li>4. Prezentowanie osiągnięć uczniów na stronie internetowej szkoły, gablotach szkolnych i na łamach lokalnej prasy.</li> </ol>	warsztaty konsultacje porady	nauczyciele pracownicy Poradni PP, specjaliści, doradca zawodowy nauczyciele nauczyciel bibliotekarz	psychiczna	IX-V

**ZDROWY STYL ŻYCIA**

<b>Uczeń:</b>					
<b>Cel szczegółowy - efekty</b>	<b>Zadania</b>	<b>Formy i metody pracy</b>	<b>Wykonawcy</b>	<b>Sfera</b>	<b>Termin</b>
Przestrzega zasad higieny w życiu codziennym. Zna zasady BHP i stosuje je w miejscu pracy, wie jak unikać ryzyka zarażeniem COVID – 19. Ma postawę ekologiczną, jest odpowiedzialny za stan przyrody.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Utrwalanie zasad codziennej higieny uwzględniającej okres rozwojowy młodzieży.</li> <li>2. Popularyzowanie szczepień, realizacja programu „Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych”.</li> <li>3. Kształtowanie wrażliwości ekologicznej i odpowiedzialności za środowisko naturalne</li> <li>3. Pogłębianie wiedzy o oddziaływaniu człowieka na środowisko i groźących ziemi katastrofach.</li> <li>5. Wolontariat w schronisku dla zwierząt.</li> </ol>	lekcje biologii, wychowawcze. udział w akcji „Sprzątanie Świata” konkursy, wycieczki, warsztaty.	wychowawcy, nauczyciele biologii.	fizyczna i duchowa	IX-VI
Rozumie znaczenie aktywności fizycznej. Potrafi zaplanować aktywny sposób spędzenia swojego wolnego czasu i zwiększać swoją aktywności i sprawności fizycznej.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozbudzenie w uczniach potrzeby samodzielnego podejmowania aktywności fizycznej.</li> <li>2. Propagowanie różnych form aktywności.</li> </ol>	lekcje WF, zawody sportowe, turystyka,	nauczyciele WF	fizyczna	IX-VI
Zna zasady efektywnego uczenia się. Kontroluje nieobecności i powstrzymuje się przed nieusprawiedliwioną absencją. Nadrabia zaległości dydaktyczne, trenuje umiejętności związane z nauką, dzięki czemu osiąga lepsze wyniki.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Popularyzowanie technik szybkiego uczenia się i zapamiętywania. Wskazanie uczniom efektywnych metod uczenia się.</li> <li>2. Dostarczanie informacji nt. technik relaksacyjnych i umiejętnego radzenia sobie ze stresem</li> <li>3. Organizowanie zajęć wyrównujących braki dydaktyczne oraz rozwijających umiejętność uczenia się.</li> </ol>	Warsztaty lekcje wychowawcze Rozmowy interwencyjne	Pedagodzy wychowawcy	fizyczna i duchowa	IX-VI

**PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ**

<b>Uczeń:</b>					
<b>Cel szczegółowy - efekty</b>	<b>Zadania</b>	<b>Formy i metody pracy</b>	<b>Wykonawcy</b>	<b>Sfera</b>	<b>Termin</b>
Zna zagrożenia zdrowia wynikające z uzależnienia od środków psychoaktywnych, Podejmuje próby abstynencji.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Popularyzowanie Dnia Rzucania Palenia (listopad) i Dnia bez Papierosa (31.maja) poprzez udział w warsztatach.</li> <li>2. Realizowanie elementów programów profilaktycznych ,</li> </ol>	lekcje wychowawcze, lekcje WF, biologii,	wychowawca, nauczyciele przedmiotów, pedagogzy,	psychiczna społeczna i fizyczna	IX-VI

	<p>np. „Jak żyć z ludźmi” i „Nasze spotkania”, „Unplugged”, „Ars czyli jak dbać o miłość”.</p> <p>3. Popularyzowanie antynikotynowych kampanii społecznych.</p> <p>4. Organizowanie spotkań młodzieży z terapeutami uzależnień.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z formami i placówkami pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem i współuzależnionym.</p> <p>6. Popularyzowanie przekazu za pomocą języka filmu poprzez filmowe lekcje wychowawcze (<a href="http://projekcje.edu.pl/filmowe-lekcjewychowawcze/">http://projekcje.edu.pl/filmowe-lekcjewychowawcze/</a>)</p>	<p>zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, lekcje religii, warsztaty</p>	<p>psycholog, pielęgniarka szkolna, lekarz, katecheci</p>		
<p>Zna konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego wynikające z problematycznego używania mediów elektronicznych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności organizowania czasu wolnego w sposób zapewniający komfort i dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz prawidłowe relacje interpersonalne.</p> <p>2. Zaznajomienie uczniów z zagrożeniami płynącymi z mediów społecznościowych, np. hejtów, fakenewsów, pornografii, fałszywych relacji.</p> <p>3. Organizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu (luty)</p> <p>4. Popularyzowanie haseł kampanii „Mniej ekranu-więcej dziecka”.</p>	<p>lekcje wychowawcze, lekcje biologii, chemii, religii, edukacji do bezpieczeństwa.</p>	<p>wychowawca, nauczyciele przedmiotów, pedagodzy, psycholog</p>	<p>Fizyczna, psychiczna</p>	<p>IX-VI</p>

<b>WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE</b>					
<b>Uczeń:</b>					
<b>Cel szczegółowy - efekty</b>	<b>Zadania</b>	<b>Formy i metody pracy</b>	<b>Wykonawcy</b>	<b>Sfera</b>	<b>Termin</b>
Rozwija tożsamość narodową i regionalną. Jest tolerancyjny wobec mniejszości narodowych i religijnych, jest świadomy wartości kultury i tradycji w życiu człowieka.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uwzględnienie problematyki regionalnej na zajęciach z różnorodnych przedmiotów (historii, j. polskiego, geografii, przedmiotów zawodowych.</li> <li>2. Poznawanie historii, kultury oraz zabytków miasta i regionu, w tym historii i teraźniejszości Powiatu Gliwickiego.</li> <li>3. Nawiązanie współpracy z muzeami i instytucjami kulturalnymi miasta i okolicy.</li> </ol>	lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe	wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel bibliotekarz	duchowa	IX-VI
Rozumie różne formy i zjawiska kultury, zna dziedzictwo kulturowe ludzkości, w tym kultury antycznej. Szanuje symbole narodowe, państwowe, religijne, kształtuje i rozwija miłość do ojczyzny.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kształtowanie postaw patriotycznych i poszanowania dla tradycji, kultury narodowej, historii, literatury, języka i bohaterów narodowych.</li> <li>2. Organizowanie uroczystości szkolnych z okazji świąt państwowych (np. Święto Niepodległości, Konstytucja 3 maja itp.) i ważnych wydarzeń w życiu narodu lub społeczności lokalnej.</li> <li>3. Udostępnienie kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez zachęcanie do uczenia się języka łacińskiego.</li> </ol>	pogadanka, warsztaty lekcje przedmiotowe, lekcje wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów humanistycznych, nauczyciel bibliotekarz	psychiczna i społeczna	IX-VI
<b>PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY/DZIAŁANIA SZKOŁY NA RZECZ ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW</b>					
<b>Uczeń:</b>					
<b>Cel szczegółowy - efekty</b>	<b>Zadania</b>	<b>Formy i metody pracy</b>	<b>Wykonawcy</b>	<b>Sfera</b>	<b>Termin</b>
Unika przemocy, panuje nad złością wie gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia przemocą, jest wyrozumiały i empatyczny.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Integrowanie zespołów klasowych.</li> <li>2. Zapoznanie z prawnymi konsekwencjami stosowania przemocy.</li> <li>3. Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.</li> <li>4. Wykorzystanie filmów o agresji i jej unikaniu, np. poprzez filmowe lekcje wychowawcze</li> </ol>	warsztaty ze specjalistami, spotkania z przedstawicielami i policji	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagodzy, służby mundurowe	społeczna	IX-VI

		( <a href="http://projekcje.edu.pl/filmowe-lekcje-wychowawcze/">http://projekcje.edu.pl/filmowe-lekcje-wychowawcze/</a> )				
Radzi sobie z problemami. Posiada wiedzę na temat zachowań w sytuacjach stresu, frustracji. Potrafi rozwiązywać konflikty, negocjować.		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dostarczanie uczniom wiedzy na temat sposobów radzenia sobie z problemami.</li> <li>2. W uzasadnionych przypadkach realizowanie procedury Niebieskiej Karty.</li> <li>4. Kształcenie umiejętności szukania kompromisu.</li> <li>5. Realizowanie zajęć - elementy „Treningu zastępowania agresji TZA-ART.”</li> </ol>	rozmowy indywidualne, warsztaty, zespół interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie w OPS warsztaty, symulacja negocjacji.	wychowawca, specjaliści	społeczna psychiczna	IX-VI
<b>DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW</b>						
<b>Lp.</b>	<b>Zadania</b>	<b>Sposoby realizacji</b>			<b>Osoby odpowiedzialne</b>	
1.	Informowanie rodziców o pracach szkoły	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Zapoznanie ze Statutem Szkoły, zmianami w Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania w związku z wprowadzeniem zmian w Przedmiotowych Zasadach Oceniania, z Programem Wychowawczo - Profilaktycznymi, regulaminami i organizacją roku szkolnego.</li> </ul>			wychowawcy, specjaliści nauczyciele	
2.	Informowanie rodziców o funkcjonowaniu młodzieży w szkole	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Informowanie o wynikach w nauce, frekwencji i zachowaniu uczniów w szkole w czasie zebrań i konsultacji z rodzicami;</li> <li>– Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców w formie indywidualnych porad wychowawczych.</li> <li>– Indywidualne konsultacje z pedagogiem i wychowawcą, nauczycielami</li> </ul>			specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	
3.	Dostarczanie informacji o sposobach rozpoznawania trudności rozwojowych u dzieci, doskonalenia umiejętności wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Organizowanie dla rodziców spotkań ze specjalistami w czasie zebrań szkolnych, (zgodnie z ich oczekiwaniami, zapotrzebowaniem);</li> <li>– Włączanie rodziców do zajęć organizowanych na terenie szkoły i prowadzonych przez wychowawców i nauczycieli (lekcje otwarte, udział w imprezach);</li> <li>– Zapoznanie rodziców z ofertą PPP – zachęcenie do korzystania z oferty zajęć i warsztatów.</li> <li>– Proponowanie szkoleń i literatury rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców</li> <li>– Propagowanie idei kampanii „Mniej ekranu – więcej dziecka”.</li> </ul>			pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	
4.	Inne działania mające	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Angażowanie osób i instytucji dla wspierania kampanii idei profilaktycznych;</li> </ul>			pedagog,	

	na celu przeciwdziałanie zagrożeniom oraz ich eliminowanie	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Wykorzystanie prasy dla profilaktycznej edukacji i kształtowania konstruktywnych postaw społecznych: np. współpraca z komisją ds. promocji szkoły i gazetami lokalnymi;</li> <li>– Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.</li> </ul>	wychowawcy, nauczyciele
<b>DZIAŁANIA SKIEROWANE DLA NAUCZYCIELI</b>			
<b>Lp.</b>	<b>Zadania</b>	<b>Sposoby realizacji</b>	<b>Osoby odpowiedzialne</b>
1.	Stałe doskonalenie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Szkolenia dla nauczycieli nt aktualnych tendencji w zakresie profilaktyki uzależnień i problemów emocjonalnych w tym depresji, zachowań autodestrukcyjnych.</li> <li>– Prezentowanie planów wychowawczo - profilaktycznych podczas posiedzeń rady pedagogicznej.</li> <li>– Poznanie przepisów określających pracę wychowawczą i profilaktyczną szkoły.</li> <li>– Wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań .</li> <li>– Studiowanie literatury pedagogiczno-psychologicznej.</li> <li>– Udostępnianie przez bibliotekę materiałów do pracy profilaktycznej.</li> <li>– Podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień oraz technik uczenia się.</li> <li>– Konsekwentne wdrażanie przez szkołę procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencję, współpracy.</li> </ul>	wychowawcy, pedagog, nauczyciele nauczyciel bibliotekarz
2.	Propagowanie kursów i szkoleń dotyczących wychowania i profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Informowanie o kursach, szkoleniach, aktualnych kampaniach społecznych - zamieszczane w pokoju nauczycielskim.</li> <li>– Informowanie o formach doskonalenia podczas rad pedagogicznych i szkoleniach z zakresu profilaktyki.</li> <li>– Diagnozowanie potrzeb w zakresie doskonalenia.</li> <li>– Promowanie nauczycieli doskonalących się w wychowaniu i profilaktyce.</li> </ul>	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele
3.	Spotkania z pracownikami instytucji działających na rzecz szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Policji, Poradni Leczenia Uzależnień, OPS, PCPR i In.</li> </ul>	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele,

4.	Wspieranie wychowawców w ich działaniach wychowawczo - profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"><li>– Spotkania wychowawców z pedagogiem i psychologiem szkolnym i rozwiązywanie problemów wychowawczych w klasach.</li><li>– Praca w zespołach przedmiotowych, zespole wychowawczych.</li></ul>	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele
5.	Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"><li>– Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień oraz zdrowia psychicznego.</li></ul>	specjaliści, nauczyciel bibliotekarz

**OPRACOWAŁA: Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach we współpracy z Radą Rodziców**